دیدگاه

«تقیه مداراتی» اصلی از امام صادق(ع) برای وحدت و تقریب مذاهب

موعظه
آیت‌الله جاودان

حجت‌الاسلام سید موسی موسوی، قائم‌مقام دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر نکاتی را در خصوص تلاش‌های امام صادق(ع) در راستای تقریب مذاهب اسلامی گفته است که در ادامه می‌خوانید.

با اندکی دقت در کتب روایی شیعه درمی‌یابیم بخشی از روایت‌هایی که در خصوص ارزش معاشرت با سایر مسلمین و ارتباط با دیگران از امام صادق(ع) نقل شده، روایات بسیار بسیار مهمی هستند.

درباره توصیه امام صادق(ع) به تقیه در اسلام باید این نکته را در نظر داشت یکی از اشتباهات این است که در بین شیعه و اهل سنت، تقیه را بد معنا کرده‌اند. ما دو نوع تقیه داریم. یک نوع تقیه‌ای است که امام خمینی(ره) آن را تقیه مداراتی ذکر کردند و یک نوع تقیه که خوفی گفته می‌شود.

براساس روایات، ائمه اجازه داده‌اند پیروانشان در صورت در خطر قرار گرفتن جانشان از سوی حکومت، می‌توانند اعتقاد و دیدگاه خود را مخفی و پنهان کنند. اما تقیه‌ای که بیشتر در لسان ائمه ذکر شده، تقیه‌ای است که امام صادق (ع) می‌فرمایند کسی که تقیه نداشته باشد دین ندارد و یا نمی‌تواند مکتب ما نیست. به این معنا که معاشرت خوب با دیگران داشته باشید و از جامعه اسلامی دوری نکنید. حضرت(ع) توصیه کردند در تشییع اموات شرکت کنید، از بیماران سایر مذاهب و مسلمین ملاقات کنید، به فقرا کمک کنید. انگیزه اصلی حضرت از این فرمایش این بوده که جامعه اسلامی از یکدیگر فاصله نگیرند و با سایر مسلمین همزیستی کنند. ما نمونه‌های زیادی از فرمایشات ایشان داریم که شیعیان را به معاشرت با سایر مسلمین دعوت کردند.

حضرت در جایی فرمودند: یک رکعت نماز پشت سر امامی از غیرشیعه و سایر مذاهب، به‌گونه‌ای است که انگار پشت سر پیامبر(ص) نماز خوانده‌اید. حضرت در این حد به ارتباط با سایر مذاهب ارزش و احترام قائل هستند.

از دیگر تلاش‌های مهم امام صادق(ع) در راستای تقریب مذاهب می‌توان به سفارش‌ها و بیانات کلی که ایشان در راستای وحدت داشتند، اشاره کرد. حتی روایت‌هایی که فرمود: یک رکعت نماز پشت سر امامی از غیرشیعه و سایر مذاهب، به‌گونه‌ای است که انگار پشت سر پیامبر(ص) نماز خوانده‌اید. حضرت در این حد به ارتباط با سایر مذاهب ارزش و احترام قائل هستند.

از دیگر تلاش‌های مهم امام صادق(ع) در راستای تقریب مذاهب می‌توان به سفارش‌ها و بیانات کلی که ایشان در راستای وحدت داشتند، اشاره کرد. حتی روایت‌هایی که فرمود: یک رکعت نماز جماعت می‌خوانیم؛ از یک طرف هم با خانواده بدخلقی می‌کنیم، یک ساعت می‌توان رضای خدا را بدست آورد. رضای خدا ۱۰۰ برابر بهشت است، هر نفسی که هدر می‌رود، ما داریم جواهر از دست می‌دهیم.

مشکل ما این است که شلوغ هستیم. از یک طرف مسجد می‌رویم و نماز جماعت می‌خوانیم؛ از یک طرف هم با خانواده بدخلقی می‌کنیم. قاطی داریم، اگر قاطی نداشته باشیم و همه زندگی‌مان درست باشد، با هر کارمان یک آجر برای خانه خود در بهشت می‌فرستیم و مهم‌تر از آن، یک آجر در ساختمان شخصیت خود می‌پریم. اگر من غیبت می‌کنم، دارم یک آجر آتشین برای ساختمان شخصیت خود می‌پزم و می‌دهم.

می‌شود درست نفس کشید و می‌شود بیخود نفس کشید. مثلاً نفس‌های ما در مدتی که نماز می‌خوانیم یا در مدتی که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنیم، نفس درست است. این نفس‌ها حساب می‌شود. البته اینجا متوجه نمی‌شویم؛ بعداً معلوم می‌شود. امروز همه ما در طوری هست می‌گذرانیم، قدر این عمر را امیرالمؤمنین(ع) می‌دانست که فرمود: یک ساعت از دنیا را بپهشت عوض نمی‌کنم؛ زیرا در این یک ساعت می‌توان رضای خدا را بدست آورد.

در قرآن برای اعمال بد، لفظ «کسب» ولی برای اعمال خوب، لفظ «عمل» به‌کار رفته است؛ اما به هر حال هر کسی که کار خوبی هم انجام می‌دهد، در حقیقت دارد کاسبی می‌کند. همه زندگی ما یک کسب است؛ هر نگاهی که می‌کنیم، یک کسب است. هر کلمه‌ای که می‌گوییم کسب است. هر نفسی که ما می‌کشیم یک کسب است؛

بدی‌ها ما را احاطه می‌کند و گویی از دور یک آتش دیده می‌شویم. در محاصره بدی‌های خودمان قرار می‌گیریم. این، فرق دارد که گاهی یک بدی می‌آید و در می‌شود و من آن را دفع می‌کنم؛ سخن در این آیه آن است بدی‌هایی که کسب کردیم در صورت عدم جبران، می‌شود سینه محیطه و دور ما را فرا گیرد.

همه زندگی ما یک کسب است

«بلی من کسب سیئه و احاطت به خطیئته فاولئک اصحاب النار هم فیها خالدون»؛ آری، کسانی که کسب گناه کنند و آثار گناه، سراسر وجودشان را بپوشاند، آن‌ها اهل آتش‌اند و جاودانه در آن خواهند بود. اگر بدی‌ها را جبران نکنیم و روی هم بماند، طوری می‌شود که این آتش، مثل آتش‌های دنیا نیست که به خودی خود خاموش شود؛ به خودی خود باید خاموشش کنم یا خدا باید خاموشش کند. در روایت داریم با هر نمازی آتش‌هایی که در فاصله نماز قبل تا نماز فعلی به پا کردیم، خاموش می‌شود! ما آیا آتش غیبت هم با نماز خاموش می‌شود؟ مال مردم چطور؟ برای این آتش‌ها باید کار دیگری کرد. به هر حال باید بخواهد این معارف اهل بیت(ع) به‌کل جامعه اسلامی نشر پیدا کند، تنها راه حل، ارتباط با همه جامعه اسلامی است. دشمنان اهل بیت(ع) هم تمام تلاششان این بود که اهل بیت و پیروانشان با سایر مسلمین ارتباط نداشته باشند. امروز اگر کسی بالاترین عبادات را حتی در راستای توسعه مکتب اهل بیت(ع) بخواهد، باید بحث وحدت و تقریب را در اولویت بداند.

ادامات الانسان انقطع عمله الا من ثلاث: الا من صدقة جاریه او ...

با مرگ انسان رشته عملش قطع می‌شود مگر از سه چیز: صدقه جاری (ماندگار) و ...

الصدقة والحسد خیرتان فداوعوها الیوم هما

صدقه و وقف دو ذخیره اند، آن‌ها را برای روز خودشان (قیامت) وانهید.

حج و زیارت

توصیه سرپرست حجاج ایرانی به زائران خانه خدا در همایش ۱۲ هزار نفری ورزشگاه آزادی

طواف تفکر کنید!

سرپرست حجاج ایرانی در همایش متمرکز حج تمتع، تفکر را مهم‌ترین عملی دانست که در مکه مکرمه و مدینه منوره به آن اشاره شده است.

به گزارش خبرگزاری فارس، حجت‌الاسلام سیدعبدالفتاح نواب، نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت در همایش متمرکز حج تمتع ۱۴۰۱ که در سالن ۱۲ هزار نفری ورزشگاه آزادی برگزار شد، اظهار کرد: برخی عزیزان ۱۵ سال در نوبت حج تمتع بودند و اکنون نوبت آن‌ها شده است. یک میلیون و ۱۵۰ هزار جمعیت پشت سر زائران امسال هستند که اگر بخواهند همه مشرف شوند، حدوداً ۱۵ سال زمان نیاز دارد. بنابراین زائران باید از این سرمایه استفاده کنند.

حجت‌الاسلام نواب با اشاره به اینکه پیش از تشرف به حج تمتع مال خود را حلال کنید؛ چرا که در این مناسک اثر جدی دارد، گفت: عبادتی که از مال غیرحلال انجام شود، مقبول نیست. بنابراین از زائران می‌خواهیم به این نکته توجه داشته باشند.

حجت‌الاسلام نواب با بیان اینکه مهم‌ترین عملی که در مکه مکرمه و مدینه منوره به آن اشاره شده، تفکر است، به زائران توصیه کرد: به جای مرورکمت نماز، دو رکعت تفکر کنید که چقدر اخلاقتان شبیه پیامبر اعظم(ص) شده است. وی ادامه داد: در شهر مکه به جای طواف خانه خدا، طواف فکر کنید چراکه این تلنگرها ذهن انسان را بیدار می‌کند. همچنین در این سفر به توصیه‌های روحانیون کاروان توجه داشته باشید و بدانید روحانیون ایرانی برترین روحانیون نسبت به سایر کشورها هستند.

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت با بیان اینکه حفظ عزت و کرامت شیعیان در مناسک حج تمتع از اهمیت زیادی برخوردار است، گفت: حجاج ایرانی بهتر است وقت خود را صرف خریدهای غیرضروری نکنند و حتی سوغات را از داخل کشور پیش از اعزام خریداری کنند و از فرصت حضور در سرزمین وحی به بهترین شکل ممکن بهره ببرند؛ چراکه این فرصت ممکن است دیگر برای آن‌ها فراهم نشود.

یک روز در بیمارستان منتصریه، قدیمی‌ترین مریضخانه مدرن مشهد که توسط آستان قدس رضوی احیا شد

پیوند یک موقوفه با زندگی

موقفیت امروزی این بیمارستان نتیجه نیت خالص یک واقف نیک‌اندیش، همت بلند آستان قدس رضوی در احیا و بازسازی آن و تلاش وصف‌ناپذیر پزشکان و کادر درمان است.

محمدحسین مروج| «از سنه هزار و دویست و نود و هفت مریضخانه منوره دایر و عیادات بقیه اعیان صلح به مصرف مریضخانه می‌رسد، فعلی هذا در این تاریخ وقف مؤبد شرعی و حبس مخلّد اسلامی نمودند، سرکار اسوه المستورات شاهزاده رابعه خانم دامت عزتها».

این شروع قصه قدیمی‌ترین مریضخانه مدرن مشهد یعنی «بیمارستان منتصریه» است که در سال ۱۲۹۷ شمسی توسط بانو «احترام السلطنه قهرمان» تأسیس و در سال ۱۳۲۷ شمسی توسط او، وقف آستان قدس رضوی شد.

در سال‌های پس از انقلاب به دستور تولیت فقید قدس رضوی از محل موقوفات مطلقه، به‌طور کامل بازسازی و درنهایت در مهرماه ۹۱ در ۶ طبقه احداث شد.

نکته مهمی که در خصوص این بیمارستان می‌توان گفت، شناخته شدن آن به عنوان نخستین بیمارستان متمرکز پیوند و جزو سه بیمارستان مطرح کشور درزمینه پیوند اعضاست.

یک روز را انتخاب کردیم تا پای صحبت‌های کادر درمان و مراجعان بیمارستان منتصریه مشهد بنشینیم و نتیجه وقف و گذشت یک بانوی قهرمان، یعنی «احترام السلطنه قهرمان» را از نزدیک ببینیم که چگونه هر روز موجب می‌شود چشم‌های منتظر فراوانی که در جست‌وجوی زندگی از سوی دیگر برای ادامه حیات هستند، به زندگی امیدوار شوند و بیشترین به این باور برسند که چگونه کید شود. وقتی صدای زنگ تلفن به صدا درآمد و از بیمارستان منتصریه مشهد ما را برای رسیدن به چنین نتیجه‌ای، ساعتی را در خیابان جنت مشهد و در یکی از بیمارستان‌های تخصصی پیوند اعضای کشور یعنی بیمارستان منتصریه گذراندیم.

■ مدیون واقف هستیم

زهره مرادی، ۱۷ ساله و دانش‌آموز دوره دوم متوسطه از شهرستان بیرجند است. مادرش در ماه مبارک رمضان سال جاری و سرانجام پس از هشت سال تحمل درد و رنج، در این بیمارستان پیوند کبد شده است. وی می‌گوید: همواره به همت بلند و کار خداپسندانه شخص اهداکننده عضو و خانواده‌اش می‌اندیشم؛ هرچند آنان را ندیده‌ام و نمی‌شناسم، اما برای آمرزش شخص اهداکننده عضو و سلامتی خانواده‌اش هر روز دعا می‌کنم. آنان زندگی دوباره‌ای را به لطف خدا به مادرم بخشیدند.

وی ادامه می‌دهد: پس از لطف خدا و امام رضا(ع) و همکاری کادر درمانی و پزشکان، واقعاً باید اعتراف کنم مدیون نیت و دید بلند و خیراندیش شخص واقف محترم و اهتمام آستان قدس رضوی در احیای این موقوفه هستیم؛ آستان قدس کار ارزشمندی انجام داده است.

■ حال خوش بیماران از برکات وقف

زهرا سلیمانی، ۲۲ ساله و ساکن یکی از روستاهای بخش کوهسرخ شهرستان کاشمر است. او می‌گوید: مادر همسرم سال‌های متمادی دچار نارسایی کبد و بیماری زردی بود. در همین اواخر و مطابق نظر پزشکان و پس از چندین مرتبه آزمایش و معاینه‌های پزشکی متوجه شدیم دیگر امیدی به زنده ماندن او نیست مگر اینکه پیوند کبد شود. وقتی زنگ تلفن به صدا درآمد و از بیمارستان منتصریه مشهد ما را برای انجام مقدمات انجام این عمل جراحی به مشهد فراخواندند، همان‌جا بود که با چشمان گریان و با قلب شکسته از خدا و امام رضا(ع) تشکر کردم و برای شخص دهنده عضو و بازماندگان او هم با همین زبان قاصر، دعا کردم.

ادامه می‌دهد: این بیمارستان یکی از موقوفه‌های درمانی آستان قدس است؛ حال خوش امروز بیماران این بیمارستان، نتیجه برکات وقف و انجام کار خداپسندانه اهدای عضو و همکاری خالصانه کادر درمان است. از مسئولان آستان قدس رضوی هم که در مرمت، احیا و بازسازی این موقوفه درمانی خالصانه تلاش کرده‌اند و همچنین کادر درمان صمیمانه سپاسگزارم.

■ هدیه ارزشمند آستان قدس به مردم

سیدمهدی طاهری، ۴۰ ساله و کارشناس هوشبری اتاق عمل این بیمارستان است. او از ۱۱ سال پیش یعنی از ابتدای احیا و بازسازی این موقوفه درمانی تاکنون در این بیمارستان خدمت می‌کند.

او ضمن قدردانی از نیات خداپسندانه واقف این موقوفه، احیا و بازسازی موقوفه درمانی بیمارستان منتصریه را هدیه ارزشمندی از سوی آستان قدس رضوی به زائران و مجاوران بارگاه منور امام هشتم(ع) دانسته و خواستار توسعه و تجهیز بیشتر این مرکز درمانی برای خدمت بهتر و بیشتر به هموطنان است.

وی درباره اهدای عضو می‌گوید: به نظر من اهدای عضو یک نوع باقیات‌الصالحات است. اهدای عضو یک پیوند می‌ماند بین انسان‌هاست.

او ادامه می‌دهد: یکی از بهترین لحظات عمرم، لحظه‌ای است که شخص گیرنده عضو با پای خودش از این بیمارستان خارج می‌شود. ضمن اینکه با رها و بارها به اقدام و نیت خالص قدر دهنده عضو و خانواده او نیز غبطه می‌خورم.

طاهری معتقد است: دهنده و گیرنده عضو، مانند اعضای یک پیکرند و انگار آرامش ابدی دهنده عضو و زندگی دوباره شخص گیرنده، به نوعی به هم گره‌خورده‌اند.

■ پیوند اعضا یا پیوند باورهاست

محبوبه ابوالحسنی، ۴۲ ساله و پرستار بخش دی‌آی‌سی‌یو (بخش ویژه نگهداری بیماران دچار مرگ مغزی) است و ۱۱ سال سابقه خدمت در این بیمارستان دارد. وی می‌گوید: موفقیت امروزی این بیمارستان که تنها بیمارستان متمرکز ویژه پیوند اعضا در ایران است، نتیجه نیت خالص یک واقف نیک‌اندیش، همت بلند آستان قدس رضوی در احیا و بازسازی آن و تلاش وصف‌ناپذیر پزشکان و کادر درمان است.

او درباره پیوند اعضا اظهار می‌کند: اهدای عضو، اهدای جان به دیگران و دادن امید بیشتر برای زندگی بهتر به آنان است. پیوند اعضا «پیوند باورها» است.

■ من همچنان زنده‌ام

مهرنوش نادری، ۴۰ ساله و ۱۱ سال است که به عنوان پرستار در بخش آی‌سی‌یو این بیمارستان مشغول خدمت است.

وی می‌گوید: ابعاد مادی زندگی انسان با مرگ به پایان می‌رسد، اما حیات معنوی او می‌تواند همچنان ادامه داشته باشد. وقتی اعضایی از بدن اشخاص دهنده عضو به بدن گیرندگان عضو پیوند زده می‌شود، یعنی اینکه «دهنده و گیرنده» عضو، هر دو در کنار یک‌دیگر زندگی می‌کنند. انگار دهنده عضو همچنان زنده است و به حیات معنوی خود ادامه می‌دهد و گیرنده عضو نیز زندگی و سلامتی‌اش را در این دنیا مدیون او است.

نادری تأکید می‌کند: شادی‌ها، اشک‌ها، لبخندها و... همواره در زندگی انسان‌ها بوده و خواهد بود، اما برای بیان احساس اشک‌های شوق یک گیرنده عضو در کنار لبخند رضایت بازماندگان دهنده عضو، توصیفی نخواهد بود و این از مواردی است که زبان و قلم واقعاً از بیان آن قاصر و الکن هستند.

تمدن اسلامی

حجت‌الاسلام سبحانی مطرح کرد

آوردن قرآن به صحنه تولید دانش‌های گوناگون

رئیس قطب تعمیق باورهای دینی در نشست هم‌اندیشی با تعدادی از اندیشمندان ترکیه گفت: راه برون‌رفت از چالش جدی انسان معاصر را حاضر کردن قرآن در صحنه تولید دانش‌های گوناگون می‌دانیم.

به گزارش خبرگزاری مهر، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد تقی سبحانی، رئیس قطب تعمیق باورهای دینی در نخستین نشست از سلسله نشست‌های بین‌المللی «هم‌اندیشی مرجعیت علمی قرآن کریم با هدف پاسخگویی به مسائل فکری جامعه معاصر» که با موضوع «ظرفیت‌ها و شیوه‌های تحقق مرجعیت علمی قرآن» و با حضور جمعی از اندیشمندان و محققان دانشگاه‌های ترکیه در دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برگزار شد، عنوان کرد: ما پاسخ به این پرسش را که چرا قرآن کریم در صحنه زندگی و تمدن مسلمین رواج پیدا نکرده در این می‌دانیم که قرآن در صورت‌های علمی و تمدنی ترجمه نشده و به عرصه مطالعات علمی راه پیدا نکرده است. آنچه مدنیت و صحنه واقعی حیات انسان را امروز اداره می‌کند، دانش‌هایی است که در رشته‌های مختلف در حال تولید و ترویج است. اگر نهضت علمی در جهان اسلام و قرآن در این ترکیب تمدنی حضور پیدا نکند، حیات مسلمین قرآنی نخواهد شد.

جهان اسلام بر محور قرآن اتفاق نیفتد، نهضت‌های سیاسی و اجتماعی به سرانجام نخواهند رسید.

وی ادامه داد: ما راه برون‌رفت از این چالش جدی را حاضر کردن قرآن در صحنه تولید دانش‌های گوناگون می‌دانیم. امروز نیازمند تجدید فلسفه، الهیات، اخلاق، علوم انسانی و حتی علوم طبیعی بر اساس آموزه‌های قرآنی هستیم. اگر نهضت علمی در جهان اسلام بر محور قرآن اتفاق نیفتد، نهضت‌های سیاسی و اجتماعی به سرانجام نخواهند رسید.

رئیس قطب تعمیق باورهای دینی افزود: تمدن، یک مقوله جمعی است که شامل ابعاد گوناگون فردی، اجتماعی، اقتصادی و سایر شئون انسانی است و اگر اسلام و قرآن در این ترکیب تمدنی حضور پیدا نکند، حیات مسلمین قرآنی نخواهد شد.

آگهی مزایده ۲ فقره زمین (اراضی) متعلق به شرکت ... (سهامی خاص)